

2.ÜNİTE

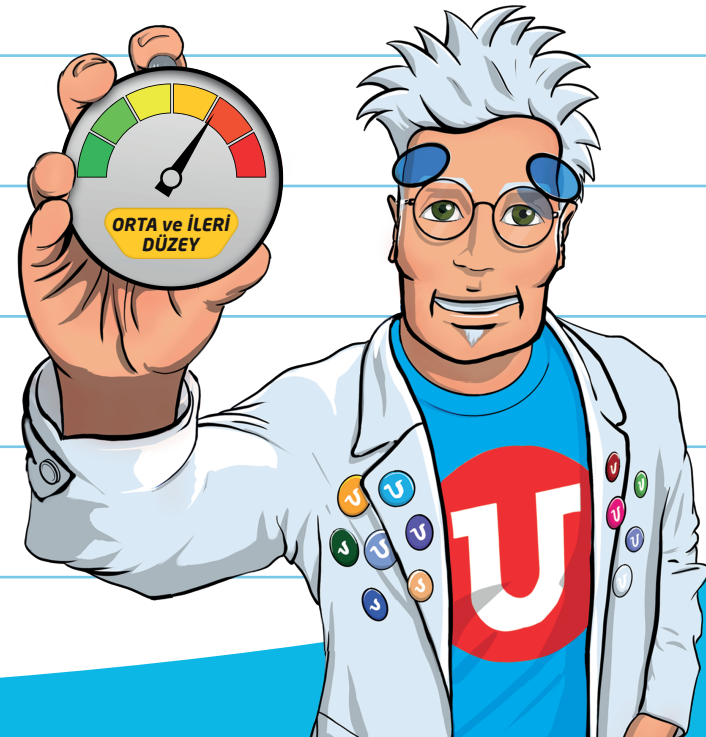
U

TYT Orta ve İleri Düzey Türkçe Soru Bankası

Cümlede Kavramlar - IV

FATMA GÜL ÖRS

CÜMLEDE KAVRAMLAR

Varsayım:

- Olmamış bir şeyin bir an için olmuş gibi düşünülmesidir. Tut ki, varsayalım, oldu ya, diyelim ki gibi ifadeler bu tip cümlelerde ipucu ifadelerdir.

Örnek:

- Diyelim bu şehrin belediye başkanıysın, pandemi döneminde ne gibi tedbirler alırdın?
- Hani oldu ya seninle görüşmeyi kabul etti, ona ne diyeceksin?

Hayıflanma:

MADDE 1:

→ “Herhangi bir durum ya da olay nedeniyle üzölmek, acınmak, yerinmek” demektir.

Örnek:

→ Yaz göç ediyor, ne yazık, yine güz

→ Mor dağlarda güneş doğmadan henüz

MADDE 1:

→ Kişinin yapmadığı bir şey üzerine üzülmesidir.

Örnek:

→ Keşke zamanında dersi dikkatlice dinleseydim, şimdi bu kadar zorlanmazdım.

Piřmanlık:

→ Yaptığı bir işin ya da davranışın olumsuz sonucunu görerek üzölmek demektir.

Örnek:

→ Ne diye seni dinleyip de bu işe bulaştım bilmem ki!

Öneri:

→ Kabul ettirmek amacıyla öne sürülen görüş, düşünce, teklif demektir.

Örnek:

→ Yörenin kültürel gelişimini sağlamak amacıyla kurulacak olan örgütler, bu yörenin tarihsel, kültürel ve doğal dokusunun korunmasının önemini her fırsatta vurgulamalıdır.

Uyarı:

→ Herhangi bir konu, sorun üzerine ilgi çekme, ikaz, ihtar, tembih demektir.

Örnek:

→ Yeni işletme planımızı hazırlayacak kişilerin söz konusu gelişim ve değişimleri göz önünde bulundurmaları gerekiyor.

Yeğleme:

- Bir konuyu, olayı, durumu, kimseyi diğerinden daha üstün görüp ona yönelmek, onu yeğ tutmak demektir.

Örnek:

- Şiirlerimde süslü söyleyişler yerine yalın bir dil kullanmayı tercih ettim.

Beklenti:

→ Bir olgunun sonunda olması beklenen şey, bireyin kendisinden beklenenler konusundaki ön görüşü demektir.

Örnek:

→ Müdür Bey bu konuda size yardımcı olur.

★ **NOT:** Gerçekleşmemiş beklenti, gerçekleşmesi umulduğu hâlde sonuçlanmayan beklentilerdir.

Örnek:

→ Müdür Bey'in bu konuda size yardımcı olacağını sanmıştım.

Yakınma:

→ Biri veya bir şey hakkında şikâyetçi olma, dertlenme durumudur.

Örnek:

→ Müdür Bey bu konuda size yardımcı olur.

Örnek:

→ Bütün gün ayaklarını uzatıp televizyon karşısında yatıyor, hiçbir işin ucundan tuttuğu yok.

Sitem:

- Bir kimseye, yaptığı bir hareketin ya da söylediği sözün üzüntü, alınganlık, kırgınlık gibi duygular uyandırdığını öfkelenmeden belirtmek demektir.

Örnek:

- Hani o bırakıp giderken beni
- Bu öksüz tavrını takmayacaktın

İmge - Düşsel Öge:

→ Anlatımda gerçek dışı unsurlara yer verilmesidir. Bu, söz sanatlarıyla ve mecazlarla sağlanır.

Örnek:

→ Gördüm sonbahar kanıyor
Çatlamış dudığında evrenin

→ Gecenin kâğıdında gözyaşının mürekkebi
Herkes kendi uçurumuna bir taş atıyor